

Èudne su pojave ti vladini dokumenti

Blog

Posted by:

Objavljeno: 2014/9/24 13:19:00

Pogriješiti je ljudski, priznati pogrešku još je ljudskije i lakše oprostivo. A kada su i na kraju pojave, što volim tu rijeè iz Poslovnika, pojave u pitanju, ja vidim jednu pojavu koju premijer ne vidi. Danas je hrvatski radnik jednu plaæu od ulice, zakasni li u obitelji jedna plaæa, ili zbog otkaza ili zbog neisplate ili smanjenje plaæe, slijede dugovi. Onda ide blokada, nakon blokade ide ovrha, nažalost preveliki broj ljudi i deložacija gdje im se nekretnine prodaju za polovicu vrijednosti, za jednu treæinu duga, odnosno za 30 tisuæa u stanju su prodati kuæu, 200 tisuæa za 100 tisuæa i to nije problem.

NASTAVAK ZASJEDANJA 14. SJEDNICE HRVATSKOGA SABORA,
ODRŽANE 24. RUJNA 2014

- Godišnje izvješæe Vlade Republike Hrvatske;

DRAGUTIN LESAR:

Poštovana potpredsjednice, kolegice i kolege, predsjedniæe Vlade.

Toæka dnevnog reda zove se Godišnje izvješæe Vlade Republike Hrvatske, ali ja nisam siguran da se radi o izvješæu Vlade nego o govoru premijera. Iako u Poslovniku piše da premijer usmeno predstavlja, dakle ne pantomimom sluèajno, nego usmeno predstavlja, ne podnosi nego predstavlja to izvješæe koje nije dokument Vlade, ja æu dalje govoriti o govoru premijera pred Hrvatskim saborom, ali o tom govoru æe Sabor glasati, usvajati govor premijera. S obzirom da su mediji proteklih nekoliko dana raèunali koliko zastupnika ima vladajuæa koalicija, mislim da je glasanje o ovom govoru idealna toæka prebrojavanja, koliko æe ali i kojih zastupnika podržati ovaj govor i tada æe svima biti jasno koju veæinu stabilno ili manje stabilno vladajuæa koalicija ima.

Pisani tekst govora ili izvještaja, kako formalno piše na dnevnom redu, bilo bi jako dobro, zapravo bila bi gesta, jedna dobra gesta premijera dostaviti saborskim zastupnicima barem tri dana prije èitanja kako bi se mogli primijeniti. Ove godine smo pisani govor dobili toæno 23 minuta nakon što je premijer završio svoj govor.

Puno je podataka iznijeto, prikazano i apostrofirano. Prošle godine citiram, predsjednik Vlade rekao je: „Jer na kraju u brojkama je puno, ne sve doduše“. Dakle, baviti æu se brojkama.

Pomno prateæi govor premijera htio sam uoèiti koje je uoèene pojave on primijetio, uoèio pojave, koje probleme vidi i kako ocjenjuje stanje u društvu. Tako je u Poslovniku opisan sadržaj tog izvještaja. I svoju æu raspravu nastaviti podsjeæanjem, a premijer se i danas pozvao na svoj nastupni govor u prosincu 2011. koji se bazirao na ovom dokumentu koji se zove Program Vlade 2011./2015.

Citiram: "Cilj Vlade je do kraja mandata postupno poveæati stopu rasta gospodarstva kako bi se do 2015. kretala na razini od oko 5%. U istom razdoblju znatno æemo smanjiti stopu nezaposlenosti, odnosno poveæati stopu zaposlenosti." Mislio sam pitati koliko je poveæana stopa zaposlenosti od onda do danas, ali neæu.

Na podruèju energetike nakon što je bilo nabrojeno 14 elektrana što hidro, što termo piše: "Ulagati æe se u gradnju plinovoda i skladišta plina, istraživanja, eksploatacije nafte i plina, suvremenije rafinerije u Rijeci, Sisku, LNG terminal Omišalj, naftovod Družba Adria i dio Južnog toka." Mislio sam pitati koliko smo podzemnih skladišta plina za prirodni plin napravili? Kada æe zapoèeti

osuvremenjivanje rafinerije u Sisku? To Sišćane vjerojatno sada jako zanima i gdje je razvojni, dakle do kud smo došli kod južnog toka.

Shvatio sam da ovaj dokument je pregazilo vrijeme, da se ga više ne isplati čitati i on spada u smeće. Pa sam išao tražiti nove dokumente i došao do dokumenta Vlade "Pokretanje novog investicijskog ciklusa u veljači 2012." Sjećate se, predstavio ga je tada prvi potpredsjednik Vlade koji je rekao: "Na osnovu ovoga lopata prva bit će zakopana u ožujku." Ne ožujku bio je lipanj, dobro ne lipanj rujanj, pa se prebacilo na prosinac, onda, nešto se dogodilo, zaboravio sam što se dogodilo. Nema lopata i ovaj dokument više ne treba čitati.

Došao sam do novog malo svježijeg, studeni 2012. Tada nije bio prvi potpredsjednik Čačić, nego Branko Grčić koji je predstavljen i kaže: "2013. rast BDP-a 1,8" ali ono što je bitnije "bruto investicije u fiksni kapital 11,5% rasta. 2014. BDP rast 3%, bruto investicije u fiksni kapital 5,2% za 2014." Gledajući statističke podatke i izvještaje i shvatio sam da mi ovo više ne treba staro. I onda sam došao do još jednoga nešto novijega dokumenta, ako se ne varam to je od kraja, od rujna prošle godine u kojem piše da će rast bruto društvenog proizvoda u četrnaestoj biti 1,3%. Ali ono što mi je sada bitno doprinos rasta BDP-a, osobna potrošnja ili potrošnja kućanstva 0,1, bruto investicije u fiksni kapital 1,4 i izvoz, odnosno rast izvoza 1% Dakle, te tri stavke su trebale povećati, odnosno doći do BDP-a, rasta 1,3%. Ni to više danas ne vrijedi. S obzirom da ti dokumenti Vlade naprosto više ne vrijede, niti se mogu služiti njima kao ocjenom realizacije planova uzeo sam govor premijera iz prošle godine.

I dozvolite mi četiri citata o kojima u ovoj godini nije rečeno ništa ili jako malo.

Citat: "Pritom nam nisu potrebni ni tutori ni sponzori. Trebaju nam bronamjerni partneri i istinski prijatelji, a partnerstvo i prijateljstvo kako ih ja shvaćam podrazumijeva ravnopravnost. Zapamtite tu riječ." Da li je ta ravnopravnost Hrvatske dokazana činjenicom da je američko Ministarstvo vanjskih poslova i američki general hrvatskom narodu objavio da je Hrvatska ušla u rat, u ratnu koaliciju protiv ISIL-ovaca? Prva potpredsjednica Vlade kaže da su Amerikanci samo anticipirali odluku Vlade koja će biti donijeta ne znamo kada i kakva. To je ravnopravnost? Jesmo li dokazali ravnopravnost činjenicom da zbog sankcija uvedene u Rusiju od strane EU i povratne mjere Rusije ni jedan poljoprivredni proizvod od značaja za izvoz Hrvatske nije na listi koju subvencionira EU svojim sredstvima?

Jesmo li tu ravnopravnost dokazali i na temelju sljedećeg citata govoreći o europskom uhidbenom nalogu: Citiram: "Pokrenut ćemo tu raspravu u Europi i ukazati na neravnopravnost država članica u pravosudnoj suradnji misleći na okvirnu odluku." Nastavak citata: "Tu nema kompromisa. Tu nema kompromisa." Hrvatska je europske uhidbene naloge izvršavala, a Mađarska je Hrvatskoj izručila Hernadya? ILI nije? I snažnu smo borbu pokrenuli u Europi da smo ravnopravni i dokažemo svoju ravnopravnost.

Drugi citat. Ili treći. "Nakon ulaska u Uniju naš je jedini preostali strateški zadatak stvoriti uvjete za ugodniji, sadržajniji i sigurniji život svih naših ljudi, građana, te za širenje područja ljudskih prava, individualnih sloboda i argumentiranog dijaloga." Da li danas u odnosu na onaj dan kada je ovdje izgovoreno građani Hrvatske, ljudi u Hrvatskoj žive ugodnije, sadržajnije i mirnije i u socijalnom smislu?

Treći citat. "Naš cilj je da praktički 100% javnih investicija bude iz europskih fondova." Dobro nije 100, a koliko je? Koliko smo se tom cilju približili?

Ove citate sam koristio jer sam govor premijera prošle godine shvatio kao novi program Vlade. I u današnjem govoru predsjednik Vlade je najavljivao nove smjerove, poteze buduće koji nisu bili zapisani u ovim dokumentima koje su sada za odlagalište. Pa i prošle godine, i ove godine, premijer se pohvalio da je neisplata plaća kazneno djelo kao veliki napredak u zaštiti prava radnika. S današnjim danom 7832 poslodavca ne isplaćuju plaće. Da li će svih 7832 biti kazneno gonjena zbog neisplate plaća? Naravno da neće. Neće niti pola od njih, neće niti 10% od njih, neće ni 1% od njih biti kazneno gonjeni jer neisplata plaća nije kazneno djelo. Kazneno djelo je tek onda ako

poslodavac iz objesti ne isplati plaæu, a ako nema novaca i ako mu je blokiran i žiro raèun to nije kazneno djelo. I prestanimo ljude lagati da je neisplata kazneno djelo. Vidite koje su tu sve èudne pojave, a izvještaj treba biti o pojavama.

I na kraju o brojkama. 2012. Hrvatska je imala zaposlenih milijun i 411 tisuæa ljudi. Danas milijun i 370 tisuæa. To je 41 tisuæa manje zaposlenih ljudi. Tada je imala 298 tisuæa nezaposlenih, danas ima, sada, 296. Otprilike isti nivo. U mirovini razlike nema. Gdje su? U inozemstvu. Premijer nije uoèio pojavu da sve veæi broj graðana, naroèito više školovanih napušta Hrvatsku. Što to znaèi za budućnost ekonomije i gospodarstva ne treba nikome tumaèiti.

BDP 11 kvartala pada, inflacija se u ovoj godini mjeseèno kreæe izmeðu 0,1 do 0,6%, prosjeèna plaæa varira oko 5500 i to svi istièu ali nitko ne ide dalje pa ne želi objaviti i reæi da više od 31% zaposlenih prima plaæu do 3700 neto, 63% zaposlenih prima plaæu do prosjeène plaæe, a da je naša prosjeèna plaæa po kupovnoj moæi 30% slabija, manja od plaæa državama s kojima se najèešæe usporeðujemo. Naših 700 eura vrijedi 30% manje nego 700 poljskih eura. To je istina! Poveæan je neoporezivi dio plaæe, 2 puta ne 1. Na èiji teret? Lokalne samouprave, ne središnje države. I bojim se, izražavam bojaznost da æe se to kao bumerang odbiti graðanima jer æe lokalna samouprava kompenzirati kroz poveæanje lokalnih troškova razliku koju je izgubila.

Minimalna plaæa i nakon dvokratnog poveæanja u mandatu ove Vlade sa 39% udjela u prosjeènoj plaæi pala je na 37,5%. I od država u Europi koje imaju institut minimalne plaæe, njih je 21, mi smo na 17. mjestu. Industrijska proizvodnja, konaèno, i to je za pohvalu, bilježi blagi oporavak. Srpanj ovaj, srpanj prošle godine 1,4% rasta. I to je jedina svijetla toèka u svim brojkama koje sam našao. Meðutim, graditeljstvo je riknulo, palo za 7,9%. Promet u trgovini na malo još uvijek ima negativni trend, recimo sada najnoviji podatak srpanj ove, srpanj prošle godine minus 2%. 317 tisuæa ljudi, graðana u blokadi sa èak 28 milijardi. Poèetkom godine to je bilo 24 milijarde. 53 tisuæe poslovnih subjekata, 36 tisuæa radnika zaposlenih kod njih u blokadi 31 milijardu. Dug graðana i dug poslovnih subjekata u jednom trenutku je èak bio izjednaèen. Sada je ovaj dug narastao pa je razlika od ovih 3 milijarde. Možete li zamisliti situaciju da su graðani blokirani za isti iznos koliko i svi poslovni subjekti?

I kada poveæavamo cijenu struje kaæemo mora se, to je europski nivo. Kada poveæavamo cijenu benzina pratimo cijene na trţištu. Kada se poveæava cijena vode mora se jer tako je to u Europi. Kada se poveæavaju porezi to je prosjek Europe, to su neki standardi u Europi. Zanimljivo je da uvijek se usporeðujemo s Europom osim kada su u pitanju plaæe. Pa u RH radnici imaju prosjeènu neto satnicu od 4,7 eura, u EU 11,95. I kaæu da je cijena rada u Hrvatskoj prevelika. Bruto trošak po satu rada u Hrvatskoj, bruto trošak, 8,8 eura, a u Europi 23,7 eura. I opet kaæu problem su plaæe, one su prevelike i zbog toga nismo konkurentni. Pa na koliko plaæe trebaju pasti? Proces pada plaæa, odnosno ne prosjeène plaæe nego poveæanja broja ljudi s manjim plaæama, minimalnom plaæom i onih ispod 3700 posljedica je i zapoèela je u onom trenutku kad se u Hrvatskoj uništio, urušio i van snage stavio sustav kolektivnih ugovora, ugovora u javnom sektoru a on je imao svoju refleksiju u privatni sektor.

I drago mi je da je nakon 3 godine upornog inzistiranja da æe samo investicije i štednja dovesti do gospodarskog oporavka Vlada shvatila i prihvatila da pitanje poveæanja kupovne moæi je treæa toèka gospodarske politike, postoji i monetarna, ali o tome više neæu govoriti jer mi smo Hrvatsku narodnu banku uèinili eksteritorijalnom. Ona ne radi za Hrvatsku niti njene graðane, nego iskljuèivo za bankarski lobi i nikako ne pomaæe Vladi u ostvarenju napora i kroz porezni sustav i gospodarske mjere da se Hrvatska stabilizira. I sada u predizbornoj godini poveæat æemo plaæe poveæavanje neoporezovog dijela plaæe i dizanjem poreznog razreda kako bi poveæali kupovnu moæ. A zamislite da je na poèetku te tri ili èak i one èetiri toèke išle u paketu i zajedno. Da otpoèetka niste tvrdili da samo smanjenjem potrošnje i štednjom moæemo spasiti Hrvatsku.

Pogriješiti je ljudski, priznati pogrešku još je ljudskije i lakše oprostivo. A kada su i na kraju pojave, što volim tu rijeè iz Poslovnika, pojave u pitanju, ja vidim jednu pojavu koju premijer ne vidi. Danas je

hrvatski radnik jednu plaću od ulice, zakasni li u obitelji jedna plaća, ili zbog otkaza ili zbog neisplate ili smanjenje plaće, slijede dugovi. Onda ide blokada, nakon blokade ide ovrha, nažalost preveliki broj ljudi i deložacija gdje im se nekretnine prodaju za polovicu vrijednosti, za jednu trećinu duga, odnosno za 30 tisuća u stanju su prodati kuća, 200 tisuća za 100 tisuća i to nije problem. I zbog toga je u Hrvatskoj njihova sudbina pučke kuhinje, kontejneri i plastične boce od kojih mnogi preživljavaju i školuju djecu. Tu pojavu nikad nitko iz Vlade nije vidio. I završna rečenica, zadnjih deset dana u Hrvatskoj dio politike pokušava građane prestrašiti, ogaditi im i proglašiti opasnim referendum. Jesmo li i mi u Saboru učinili takav referendum koji je izazvao strah i paniku nepotrebnim i kako to da Vladi RH nije dovoljno 75 dana da da mišljenje o izmjenama izbornog sustava u RH kojega smo mi iz Hrvatskih laburista predložili, i omogućiti raspravu u Saboru o tome i eventualnim usvajanjem zakona referendum učinio nepotrebnim.

Danas je 75. dan od kada smo u proceduru uputili taj zakon. Umjesto političkog sisanja straha i nove podjele društva, odgovorni predsjednik Vlade mišljenju oporbenim prijedlozima daje u roku od, pristojnih 30 dana